

VÝZNAMNÉ LABELINGOVÉ SCHÉMY Z OBLASTI KVALITY, ENVIRONMENTU A BEZPEČNOSTI

Miroslav RUSKO - Mária DRAXLEROVÁ

SIGNIFICANT LABELING SCHEMES IN THE FIELD OF QUALITY, ENVIRONMENT AND SAFETY

Abstrakt

Označovanie výrobkov je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Spotrebiteľ je s nimi v nepretržitom kontakte, pričom väčšina z nich si to ani neuvedomuje. Významnú úlohu na trhu EÚ zohráva značenie CE, ktoré osvedčuje súlad výrobku s právnymi predpismi EÚ. Okrem tohto značenia sa v praxi stretávame s ďalšími významnými labelingovými schémami z oblasti kvality, environmentu a bezpečnosti.

Kľúčové slová: označovanie, environment, kvalita, bezpečnosť

Abstract

Product labeling is an essential part of everyday life. Consumers are in constant contact with them, while majority of them are not even aware of these labels. Important role in the EU market plays CE mark that certifies product compliance with the EU legislation. In addition to this marking, in life, we come across with other important labeling schemes concerning quality, environment and safety issues.

Key words: labeling, environment, quality, safety

ÚVOD

Základným právom každého spotrebiteľa je mať k dispozícii informácie, ktoré mu umožnia chrániť vlastné zdravie. Informácie získava zo značiek uvedených na produkte s ktorým prichádza do kontaktu. Značka tvorí neoddeliteľnú časť života každého z nás. Stretávame sa s ňou doma, obchodoch, predajniach je prosté všade okolo nás.

Značka má svoj pôvod v staroveku, kde cechy remeselníkov a obchodníkov kontrolovali výrobu, aby včas odhalili pôvodcu nekvalitných výrobkov. Tu sa začala „ochrana spotrebiteľa alebo zákazníka“, ktorý vedel, odkiaľ výrobky pochádzajú. Dnes je situácia zložitejšie. S nárastom trhových produktov je zložitejšie zistiť odkiaľ výrobok pochádza. V súčasnej dobe sa využíva systém RAPEX, ktorý slúži ako rýchla výmena informácií medzi štátmi o výrobku, ktorý bol uvedený na trh. Spotrebiteľ sa vie dozvedieť o produktoch, ktoré predstavujú riziko.

Označovanie výrobkov je neodmysliteľnou súčasťou každodenného života. Spotrebiteľ je s nimi v nepretržitom kontakte, pričom väčšina z nás si to ani neuvedomuje. Vyskytujú sa všade, na potravinách, textile, hračkách, kozmetike ako aj v pracovnom prostredí a pod.

Spotrebiteľský trh narastá, tak ako aj konkurencia medzi jednotlivými dodávateľmi. Výrobky, ktoré sú uvedené na predajné pulty nemusia vždy znamenať, že sú bez rizika. Na výrobku môžu byť uvedené nedostačujúce alebo zavádzajúce informácie a tým môže byť zdravie spotrebiteľa ohrozené.

Právne predpisy zamerané na ochranu spotrebiteľa a bezpečnosť výrobkov

Právne predpisy v oblasti hygieny výživy a bezpečnosti potravín:

- Zákon č. 152/1995 Z.z. o potravinách v znení neskorších predpisov a k nariadeniu (ES) č. 178/2002 Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva,
- Výnos Ministerstva pôdohospodárstva SR a Ministerstva zdravotníctva SR č. 06267/2006-SL, ktorým sa vydáva hlava Potravinárskeho kódexu SR upravujúca mikrobiologické požiadavky na potraviny a na obaly na ich balenie,
- Nariadenie komisie (ES) č. 365/2010 ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 2073/2005 o mikrobiologických kritériách pre potraviny,
- Nariadenie komisie (ES) č. 975/2009 ktorým sa mení a dopĺňa smernica 2002/75/ES, ktorá sa týka plastových materiálov a výrobkov, ktoré prichádzajú do styku s potravinami.¹

Právne predpisy v oblasti environmentálneho označovania výrobkov:

- Zákon 469/2002 Z.z. o environmentálnom označovaní výrobkov,
- Vyhláška MŽP SR č. 113/2006 Z.z., ktorou sa stanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie,
- Nariadenie (ES) č. 1980/2000 o zrevizovanom systéme udeľovania environmentálnej značky spoločenstva,
- Zákon č.529/2002 o obaloch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.²

¹ Potraviny. - [on-line] Available on - URL: http://www.uvzsr.sk/docs/leg/legislativa_SR_vyziva.pdf

² Enviro. - [on-line] Available on - URL: <http://www.minzp.sk/files/odbor-legislativy/zoznam-k-1.1.2015.pdf>

Právne predpisy v oblasti bezpečnosti výrobkov:

- Smernica Európskeho parlamentu a rady č. 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov
- Zákon č. 264/1999 Z.z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 250/2007 Z.z o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady š 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov
- Nariadenie vlády SR č. 404/2007 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov
- Zákon č. 264/1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a doplnení niektorých zákonov

V tab. 1 je uvedený prehľad implementácie európskych spotrebiteľských smerníc do Slovenskej legislatívy.

Tab. 1 Prehľad implementácie európskych spotrebiteľských smerníc ³

Smernica EU	Právny predpis SR
Smernica rady 88/378 z 3. mája 1988 o zbližovaní právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa bezpečnosti hračiek	Nariadenie vlády SR č. 302/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody na hračky. Nahrádza nariadenie vlády SR č. 395/1999 Z. z.
Smernica 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov	Návrh novely zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinný od 1.9.2004, návrh vyhlášky RAPEX, účinnosť od 1.9.2004
Smernica Európskeho parlamentu a Rady č.98/6/ES zo 16. februára 1998 o ochrane spotrebiteľa označovaním cien výrobkov ponúkaných spotrebiteľovi	Vyhláška MH SR č. 545/2002 Z.z. o spôsobe označovania výrobkov cenami.
Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 94/11/ES z 23. marca 1994 o aproximácii zákonov, iných predpisov administratívnych opatrení členských štátov o označovaní materiálov používaných v hlavných zložkách obuvi určenej na predaj spotrebiteľom	Vyhláška č. 105/2001 Z.z. O označovaní materiállového zloženia obuvi
Smernica Európskeho parlamentu a rady 96/74/ES zo 16. decembra 1996 v znení smernice 97/37/EC o názvoch textílií	Vyhláška MH SR č. 18/1999 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o označovaní zloženia a spôsobe zaobchádzania s textilnými výrobkami
Smernica Rady 87/357/EHS z 25. júna 1987 o harmonizácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa výrobkov, ktorých vlastnosti sa javia ako iné než v skutočnosti sú a ktoré preto ohrozujú zdravie alebo bezpečnosť spotrebiteľov	Zákon č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (Zákon č. 310/1999Z.z.)
Smernica Európskeho parlamentu a Rady č. 1999/34/EC zo dňa 10. mája 1999 ktorou sa dopĺňa smernica rady 85/374/EEC o aproximácii zákonov a vykonávacích právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa zodpovednosti za vadné výrobky	Zákon č. 294/1999 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú vadným výrobkom, zákon č. 634/1992Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov

Označovanie výrobkov v kontexte bezpečnosti a kvality

Na zabezpečenie vysokej ochrany spotrebiteľa musí spoločnosť prispievať k ochrane zdravia a bezpečnosti spotrebiteľa. Výrobky, ktoré sú určené výlučne na použitie a dostali sa na spotrebiteľský trh, by mali spĺňať požiadavky smernice 2001/95/ES. Každý výrobok, ktorý je uvádzaný na trh musí byť označený. ⁴ Bezpečnostné označovanie sa vzťahuje na konkrétny predmet, činnosť alebo situáciu a poskytuje pokyny alebo informácie na zaistenie BOZP.

Hodnotenie rizika výrobkov sa rozdeľuje do dvoch kategórií:

- formálne hodnotenie rizika – predstavuje použitie hodnotiacich matríc alebo tabuliek a kvantifikované hodnotenie rizika výrobkov
- informálne hodnotenie rizika – je menej formalizované a dokumentované, predstavuje vlastne indikatívne hodnotenie rizika.

Bezpečný výrobok je výrobok, ktorého vlastnosti, zloženie, životnosť, obal, označenie výstrah, údržba a ďalšie údaje a informácie musia byť uvedené v štátnom jazyku spôsobom zrozumiteľným spotrebiteľovi. Označovanie je jedným zo

³ Implementácia zákonov. [on-line]- Available on- URL: http://www.mhsr.sk/index/open_file.php?ext_dok=116601&idc=121492

⁴ Smernica EP 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

spôsobov zníženia rizika a priblíženia sa k istote bezpečného výrobku. Pre spotrebiteľa sa tak môže stať problémom aj neprítomnosť jasného a správneho označenia.⁵

Spôsob označovania výrobkov, ktoré zabezpečujú spotrebiteľom istotu bezpečného výrobku:

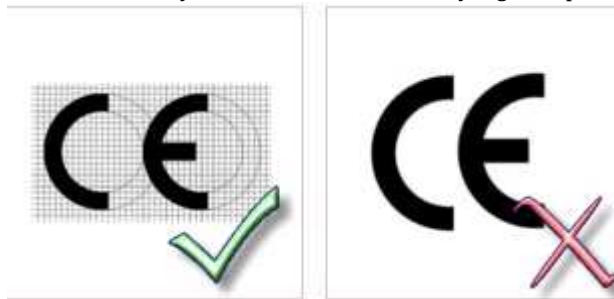
- Označenie CE
- Slovenská značka zhody C_{SK}
- Značka kvality SK

Označovanie CE

Značka CE osvedčuje súlad výrobku s právnymi predpismi EÚ a tak umožňuje voľný pohyb výrobkov v rámci európskeho trhu. Umiestnením označenia CE na výrobok výrobca na svoju výhradnú zodpovednosť vyhlasuje, že výrobok zodpovedá všetkým právnym požiadavkám na označenie CE, čo znamená, že výrobok sa môže predávať v rámci celého Európskeho hospodárskeho priestoru, t.j. 28 členských štátov EÚ a krajiny Európskeho združenia voľného obchodu (EZVO), ktorými sú Island, Nórsko a Lichtenštajnsko.

Označenie CE dokazuje, že:

- výrobca overil, či je daný výrobok v súlade so všetkými relevantnými základnými požiadavkami (napríklad požiadavkami na zdravie a bezpečnosť alebo na ochranu životného prostredia) stanovenými v príslušných smerniciach;
- ak si to vyžadujú príslušné smernice, výrobok skontroloval nezávislý orgán na posudzovanie zhody.

Obr.1 Správne a nesprávne označovanie CE⁶

Na splnenie základných požiadaviek a získanie CE označenia je potrebné uskutočniť 6 krokov:

- zistiť príslušnú smernicu, ktorá sa na výrobok vzťahuje a harmonizované normy, ktoré sú vzorovým technickým riešením prinášajúcim záruku splnenia základných požiadaviek;
- overiť, či nie sú na daný výrobok špecifické požiadavky;
- zistiť, či je potrebné nezávislé posúdenie zhody notifikovaným orgánom;
- testovanie výrobku a skontrolovanie zhody (za odskúšanie výrobku a skontrolovanie jeho zhody je zodpovedný výrobca);
- vypracovať a zabezpečiť požadovanú technickú dokumentáciu;
- pripojiť označenie CE na výrobok a vydať ES vyhlásenie o zhode.⁷

Slovenská značka zhody C_{SK}

Slovenská značka zhody určeného výrobku C_{SK} osvedčuje, že:

- vlastnosti určeného výrobku spĺňajú technické požiadavky na výrobok a v prípade stavebných výrobkov aj technické požiadavky,
- boli dodržané postupy posudzovania zhody,

Slovenská značka zhody určeného výrobku musí byť umiestnená na takom mieste, aby bola viditeľná. V prípade, že slovenskú značku zhody určeného výrobku nemožno umiestniť na výrobok, možno ju umiestniť na obal a uviesť to v sprievodnej dokumentácii.

C_{SK}

Obr. Označenie výrobkov s C_{SK} ⁸

⁵ NV SR č. 404/2007 Z.z o všeobecnej bezpečnosti výrobkov

⁶ Zákon 264/1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

⁷ CE označenie – Vstupenka na vnútorný trh EÚ. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. - [on-line]. Available on – URL:

<<http://www.unms.sk/?ce-znacenie-vstupenka-na-vnutorny-trh-eu>>.

⁸ Zákon 264/1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Značka kvality SK

Značka kvality SK je vlastníctvom Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a bola uvedená do užívania v roku 2004, kedy vznikol Národný program podpory poľnohospodárskych produktov a potravín. Logo označuje už viac ako 600 slovenských výrobkov od 85 výrobcov kvalitných slovenských potravín, pričom zlatým logom Značky kvality SK GOLD sa môže aktuálne pýšiť už 45 výrobcov, ktorých výrobky svojou kvalitou prevyšujú im podobné výrobky na našom trhu.⁹

Obr. Slovenská značka kvality [75]

Označovanie výrobkov v kontexte ochrany životného prostredia

Environmentálne označovanie patrí medzi dobrovoľné nástroje environmentálnej politiky podporujúce výrobu a spotrebu výrobkov, ktoré sú ohľadupľnejšie k životnému prostrediu počas celého svojho životného cyklu, ktoré poskytujú zákazníkom presné, nezávádzajúce a vedecky podložené informácie o vplyve výrobku na životné prostredie.¹⁰

Medzinárodná norma STN EN ISO 14021 environmentálne značky a vyhlásenia, určuje požiadavky na vlastné vyhlásenia a tvrdení o environmentálnych vlastnostiach vrátane nadpisov, symbolov a grafík týkajúcich sa výrobkov.

Štítky na ochranu životného prostredia poskytujú informácie o vplyvoch produktu na životné prostredie v súvislosti s výrobou alebo používaním výrobku. Väčšinou sú dobrovoľné, ale môžu byť aj povinné v určitých prípadoch (napr.: vyžaduje sa pri určitých toxických zložkách), ktoré musia byť uvedené na obale materiálu. Avšak aj dobrovoľné environmentálne značky sa stávajú významným konkurenčným faktorom v niektorých odvetviach.^{11, 12, 13}

Štátne inštitúcie, súkromné spoločnosti, resp. mimovládne organizácie používajú tri typy environmentálneho označovania na štítku v oblasti životného prostredia, t.j.

- typ I - je označovanie, ktoré sa riadi programom vo väčšine prípadov na národnej úrovni. Environmentálna značka sa udeľuje výrobkom, ktoré spĺňajú vopred stanovené požiadavky. Značka identifikuje výrobky, ktoré sú určené ako environmentálne vhodné (ecolabeling). V tab. 2 sú uvedené niektoré typy značiek s programom a štátom, kde sa tieto environmentálne značky udeľujú.
- typ II - je založený na vlastnom vyhlásení environmentálneho tvrdenia výrobcom, dovozcom, distribútorom alebo akýmkoľvek iným, kto má pravdepodobný prospech z tvrdenia, bez certifikácie tretou stranou v zmysle STN EN ISO 14021: 2002. Účelom vlastného tvrdenia je upútanie spotrebiteľa tým, že budú zdôraznené kladné environmentálne stránky produktu. V tab. 3 sú uvedené niektoré typy značiek s programom a štátom kde sa tieto environmentálne značky udeľujú.
- typ III – EPD (Environmental labels and declarations) slúži ako informačný nástroj environmentálnej výrobnéj politiky. Ak je výrobok určený konečnému spotrebiteľovi, musí byť overené nezávislým orgánom podľa zásad programu environmentálneho prehlásenia typu III. Podľa ISO 14025: 2008 predstavuje označenie podobe písomných informácií s údajmi o environmentálnej záťaži výroby alebo je vo forme štítkov s číselným a grafickým vyjadrením tejto záťaže. Je kvantifikovanou výpoveďou o environmentálnych aspektoch výrobku vo všetkých fázach jeho životného cyklu.¹⁴

⁹ Značka kvality SVK. - [on-line]. Available on – URL: <http://www.znackakvality.sk/index.php?pl=17>

¹⁰ Informačný portál MŽP SR [on-line]- Enviroportal - Available on – URL:> www.enviroportal.sk

¹¹ UNCTAD. 1997. "Report of the Expert Meeting on Possible Trade and Investment Impacts of Environmental Management Standards, Particularly the ISO 14000 Series, on Developing Countries, and Opportunities and Needs in this Context." Trade and Development Board. Commission on Trade in Goods And Services, and Commodities. Held in Geneva, from 29-31 October, 1997. TD/B/COM.1/10, TD/B/COM.1/EM.4/3 Available at: <[Http://www.unctad.org/en/special/c1em4d3.htm](http://www.unctad.org/en/special/c1em4d3.htm)

¹² Robins, Nick. 1998. "Building Markets for Sustainable Trade." Paper presented at the Royal Institute for International Affairs: Trade, Investment and the Environment Conference. 29 October 1998. London, England

¹³ Bouma, Dr. Jan Jaap. 1998. "The Expectations of Stakeholders on Environmental Information". Paper presented at International Expert Seminar: Continuity, Credibility and Comparability: Key challenges for corporate environmental performance measurement and communication. Eze, France; June 13-16, 1998. Arranged by IIIIE and VTT in cooperation with the UNEP Cleaner Production Program and the European Environment Agency

¹⁴ ISO 14025:2008 Environmental labels and declarations – Type II environmental declarations- Principles and procedures

Tab.2 Príklady environmentálneho označenia typu I

Štát + Program	Značka	Štát + Program	Značka
Slovensko Environmentálne vhodný program		Maďarsko Környezetbarát termék	
Česká republika Ekologický šetrný výrobek		Rakúsko Umweltzeichen	
Nemecko Der Blaue Engel		Holandsko Milieukeur	
Európska únia The Flower [Európsky kvet]		Škandinávske krajiny Nordic Swan	

Tab. 3 Príklady environmentálneho označenia typu II

Program	Schéma
RICOH Recycle Label	
China Environmental Labeling [Čínske environmentálne značenie]	

Medzi environmentálne označovanie typu II patrí:

- Möbiova krivka (alebo tiež ako slučka či prúžok) - je to symbol používaný k tomu, aby informoval o tom, či je výrobok recyklovateľný (len krivka) alebo len obsahuje recyklované materiály (krivka + percento obsahu recyklovateľného materiálu).

- Recycled Content Certification – SCS Global Services je certifikát týkajúci sa recyklácie pre širokú škálu výrobkov, vrátane kozmetiky, textilov, kobercov atď.¹⁵

Obr. 4 Möbiová krivka

Obr. 5 Logo SCS Global Services¹⁶

Medzi environmentálne označovanie typu III patria napríklad tieto schémy:

- spoločnosť PlasticEurope v zmysle ISO 14025: 2006 má program na environmentálne vyhlásenie typu III.
- JEMAI (Japan Environmental Management Association for Industry) - v spolupráci s METI (Japanese Ministry of Economy, Trade and Industry) začali rozvíjať program environmentálneho označovania typu III - EcoLeaf. Program používa metódu LCA (Life cycle assessment/ posudzovanie životného cyklu) na získanie informácií o posúdení vplyvov na životné prostredie produktov v jeho jednotlivých fázach života. EcoLeaf štítky poskytujú reprezentatívne informácie o produkte, vrátane vplyvu na životné prostredie.¹⁷

Obr. 6 Logo EcoLeaf¹⁸

Záver

Vzhľadom na neustály tlak na skvalitňovanie riadenia v oblasti bezpečnosti a environmentu, zvyšovanie kvality produkcie, dodržiavanie bezpečnostných a environmentálnych požiadaviek v procese výroby a služieb, sú nútené organizácie a inštitúcie hľadať nové proaktívne formy riadenia v oblasti bezpečnosti, environmentu, zdravia a kvality.

V súvislosti s napĺňaním princípov udržateľného rozvoja vo všetkých oblastiach ekonomických činností sa ukazuje ako nevyhnutné pre takéto smerovanie aplikácia integrovaných manažérskych prístupov aj v oblasti označovania produktov. Integrácia aspektov z oblasti bezpečnosti, environmentu, zdravia a kvality pri označovaní produktov sa javí ako perspektívna. Označovanie produktov každého zo spomínaných aspektov manažérstva vytvára vhodný priestor pre proenvironmentálne orientovanú produkciu a spotrebu.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

- Bouma, Dr. Jan Jaap. 1998. "The Expectations of Stakeholders on Environmental Information". Paper presented at International Expert Seminar: Continuity, Credibility and Comparability: Key challenges for corporate environmental performance measurement and communication. Eze, France; June 13-16, 1998. Arranged by IIIIE and VTT in cooperation with the UNEP Cleaner Production Program and the European Environment Agency
- CE označenie – Vstupenka na vnútorný trh EU. Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. - [on-line]. Available on – URL: <<http://www.unms.sk/?ce-znacenie-vstupenka-na-vnutorny-trh-eu>>.

¹⁵ SCS global service. . [on-line]. Available on – URL: > www.scsglobalservices.com/scs-ecolables<

¹⁶ SCS global service. . [on-line]. Available on – URL: > www.scsglobalservices.com/scs-ecolables<

¹⁷ EcoLeaf [on-line]. Environmental declaration. Available on – URL: >www.ecoleaf-jemai.jp/application/data/pamh-e.pdf<

¹⁸ EcoLeaf [on-line]. Environmental declaration. Available on – URL: >www.ecoleaf-jemai.jp/application/data/pamh-e.pdf<

EcoLeaf [on-line]. Environmental declaration. Available on – URL: >www.ecoleaf-jemai.jp/application/data/pamh-e.pdf<
 EcoLeaf [on-line]. Environmental declaration. Available on – URL: >www.ecoleaf-jemai.jp/application/data/pamh-e.pdf<
 Enviro. - [on-line] Available on - URL: <http://www.minzp.sk/files/odbor-legislativy/zoznam-k-1.1.2015.pdf>
 Implementácia zákonov. [on-line]- Available on- URL:
http://www.mhsr.sk/index/open_file.php?ext_dok=116601&idc=121492
 Informačný portál MŽP SR [on-line]- Enviroportal - Available on – URL:> www.enviroportal.sk<
 ISO 14025:2008 Environmental labels and declarations – Type II environmental declarations- Principles and procedures
 NV SR č. 404/2007 Z.z o všeobecnej bezpečnosti výrobkov
 Potraviný. - [on-line] Available on - URL: http://www.uvzsr.sk/docs/leg/legislativa_SR_vyziva.pdf
 Robins, Nick. 1998. “Building Markets for Sustainable Trade.” Paper presented at the Royal Institute for International Affairs: Trade, Investment and the Environment Conference. 29 October 1998. London, England
 SCS global service. . [on-line]. Available on – URL: > www.scsglobalservices.com/scs-ecolables<
 SCS global service. . [on-line]. Available on – URL: > www.scsglobalservices.com/scs-ecolables<
 Smernica EP 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov
 UNCTAD. 1997. “Report of the Expert Meeting on Possible Trade and Investment Impacts of Environmental Management Standards, Particularly the ISO 14000 Series, on Developing Countries, and Opportunities and Needs in this Context.” Trade and Development Board. Commission on Trade in Goods And Services, and Commodities. Held in Geneva, from 29-31 October, 1997. TD/B/COM.1/10, TD/B/COM.1EM.4/3 Available at:
<http://www.unctad.org/en/special/c1em4d3.htm>
 Zákon 264/1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 Zákon 264/1999 o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 Značka kvality SVK. - [on-line]. Available on – URL: <http://www.znackakvality.sk/index.php?pl=17>

ADRESY AUTOROV

Miroslav RUSKO, doc., RNDr., PhD., Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta, Ústav bezpečnosti, environmentu a kvality, Botanická 49, 917 24 Tranva, Slovenská republika, e-mail: miroslav.rusko@stuba.sk

Mária DRAXLEROVÁ, Ing., Slovenská technická univerzita v Bratislave, Materiálovotechnologická fakulta, Ústav bezpečnosti, environmentu a kvality, Botanická 49, 917 24 Tranva, Slovenská republika, e-mail: maria.draxlerova@stuba.sk

RECENZIA TEXTOV V ZBORNÍKU

Recenzované dvomi recenzentmi, členmi vedeckej rady konferencie. Za textovú a jazykovú úpravu príspevku zodpovedajú autori.

REVIEW TEXT IN THE CONFERENCE PROCEEDINGS

Contributions published in proceedings were reviewed by two members of scientific committee of the conference. For text editing and linguistic contribution corresponding authors.